

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА
СОБСТВЕНОСТТА И ПОЛЗУВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ
ЗЕМИ

(Обн. ДВ. бр.17 от 1 Март 1991г., попр. ДВ. бр.20 от 12 Март 1991г., изм. ДВ. бр.74 от 10 Септември 1991г., изм. ДВ. бр.18 от 2 Март 1992г., изм. ДВ. бр.28 от 3 Април 1992г., изм. ДВ. бр.46 от 4 Юни 1992г., изм. ДВ. бр.105 от 31 Декември 1992г., изм. ДВ. бр.48 от 4 Юни 1993г., изм. ДВ. бр.64 от 27 Юли 1993г., изм. ДВ. бр.83 от 30 Септември 1993г., изм. ДВ. бр.80 от 30 Септември 1994г., изм. ДВ. бр.45 от 16 Май 1995г., изм. ДВ. бр.57 от 23 Юни 1995г., изм. ДВ. бр.59 от 30 Юни 1995г., изм. ДВ. бр.79 от 17 Септември 1996г., изм. ДВ. бр.103 от 3 Декември 1996г., изм. ДВ. бр.104 от 6 Декември 1996г., доп. ДВ. бр.62 от 5 Август 1997г., изм. ДВ. бр.87 от 1 Октомври 1997г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Октомври 1997г., изм. ДВ. бр.123 от 22 Декември 1997г., доп. ДВ. бр.124 от 23 Декември 1997г., изм. ДВ. бр.36 от 31 Март 1998г., изм. ДВ. бр.59 от 26 Май 1998г., изм. ДВ. бр.88 от 31 Юли 1998г., изм. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998г., изм. ДВ. бр.68 от 30 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2000г., изм. ДВ. бр.106 от 22 Декември 2000г., изм. ДВ. бр.28 от 19 Март 2002г., изм. ДВ. бр.47 от 10 Май 2002г., изм. ДВ. бр.99 от 22 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.16 от 18 Февруари 2003г., изм. ДВ. бр.36 от 30 Април 2004г., изм. ДВ. бр.38 от 11 Май 2004г., изм. ДВ. бр.87 от 1 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.17 от 24 Февруари 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.13 от 9 Февруари 2007г., изм. ДВ. бр.24 от 20 Март 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.10 от 6 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.44 от 12 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.94 от 27 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.99 от 15 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010г., изм. ДВ. бр.8 от 25 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.39 от 20 Май 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.25 от 27 Март 2012г., изм. ДВ. бр.44 от 12 Юни 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.16 от 19 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г.)

§ 1. В чл.24а. се правят следните допълнения:

1. В ал.2 се създава нова т.б:

“б. на сдружения, включващи всички собственици и/или ползватели на животновъдни обекти, които отговарят на изискванията по чл.37и, ал.3, когато земите са с начин на трайно ползване – мери и пасища, по пазарна цена, определена от независим оценител по Закона за независимите оценители.”

2. В ал.6 се създава нова т.4:

“4. на сдружения, включващи всички собственици и/или ползватели на животновъдни обекти, които отговарят на изискванията по чл.37и, ал.3, когато земите са с начин на трайно ползване – мери и пасища, по пазарна цена, определена от независим оценител по Закона за независимите оценители.”

3. В ал.6 досегашната т.4 става т.5.

§ 2. В чл.37и се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал.1 думите “пасищни животни” се заменят с “пасищни селскостопански животни”.

2. В ал.2 след думата “лица” се добавя “по норма “животинска единица””, а думите “пасищни животни” се заменят с “пасищни селскостопански животни”.

3. Създават се нови ал.3, ал.4 и ал.5. със следния текст:

“/3/. Мерите и пасищата от Държавния поземлен фонд се отдават под наем или аренда чрез публичен търг, при условия и по ред, определени в правилника за прилагане на закона. На търга могат да участват само лица, които отговарят на следните изисквания:

1. да са собственици или ползватели на животновъдни обекти, които имат регистрация по Закона за ветеринарномедицинската дейност;
2. животновъдните обекти по т.1 да се намират в землището, в което се намират мерите и пасищата от Държавния поземлен фонд, **които се отдават под аренда или наем** или в останалите земища на общината и/или съседните ѝ общини.

/4/. Останалите свободни мери и пасища, след провеждане на търга по предходната алинея се отдават чрез търг на лица, които отглеждат регистрирани пасищни селскостопански животни, но не отговарят на изискванията по ал.3. и на лица, които поемат задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

/5/. Мерите и пасищата от Общинския поземлен фонд се отдават под наем или аренда по реда и условията на ал.3 и ал.4.”

4. В ал.6, т.1/предишна ал.3/ след думата “ползване” се добавя “по норма “животинска единица”.

5. В ал.7, изр.1 /предишна ал.4/, думите “по ал.3” се заменят с “по ал.6”.

6. Алинеи 3, 4, 5 и 6 стават съответно 6, 7, 8 и 9.

§3. В чл.37к, ал.1 накрая текста се допълня с “определена от независим оценител по Закона за независимите оценители”

§4. В чл.37л се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал.1, след думата “държавния” се добавят думите “и общинския”, а думите “по чл.37и, ал.5” се заличават.
2. В ал.2 думите “за индивидуално ползване” се заменят с думите “по ал.1”.

§5. Чл. 37м се отменя.

§6. Чл. 37н се отменя.

§7. Чл.37п се отменя.

§8. В Допълнителните разпоредби се правят следните допълнения:

1. В §2 се правят следните изменения и допълнения:

1.1. Досегашният текст на § 2в става ал.1. на същия параграф;

1.2. Създавасе нова ал.2 със следния текст:

“/2/. “Пасищни селскостопански животни” са едрите и дребни преживни селскостопански животни.”

2. Създава се нов § 2з със следния текст:

“§2з. “Животинска единица” е условна единица за приравняване на броя на животните на единица фуражна площ, използвана за изхранването им. Броят на различните видове и категориите животни се превръща в животинска единица по нормата, определена в § 1, т.1 от Наредба № 5 от 10.03.2010 г. за условията за допустимост за подпомагане на земеделските парцели по схеми за плащане на площ и за общите и регионални критерии за постоянни пасища, издадена от Министерството на земеделието и храните”

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 9. Недовършените производства по чл. 37и-37п до влизането в сила на този закон, се довършват по досегашния ред.

§ 10. В тримесечен срок от влизане в сила на този закон, Министерският съвет и министърът на земеделието и храните привеждат в съответствие с него Правилника за прилагане на Закона за собствеността и ползване на земеделските земи.

§ 11. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в “Държавен вестник”.

.....01.2014 год.
Гр.София

Народни представители:

М О Т И В И

КЪМ ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА СОБСТВЕНОСТТА И ПОЛЗУВАНЕТО НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ЗЕМИ

С предложението законопроект се изменят разпоредби, които уреждат отдаване под наем или аренда на мери и пасища от държавния и от общинския поземлени фондове.

Мерите и пасищата от държавния поземлен фонд, които не са предоставени за управление на общините, се отдават от министъра на земеделието и храните за ползване по предназначение, под наем или аренда, - чрез търг, на лица, които са собственици на пасищни животни и/или на лица, които поемат задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние. Право на участие в търга имат всички физически лица, еднолични търговци и юридически лица, които са регистрирани като земеделски производители и отговарят на всички други изисквания, визирани в Правилника за прилагане на ЗСПЗЗ /ППЗСПЗЗ/. Критерият, определящ победителя в търга е предложената цена, без други условия. Предвид затрудненото финансово състояние на целия животновъден сектор няма как животновъди да са в състояние да предложат конкурентни цени на кандидатите, които не са животновъди, но поемат задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние. Животновъдните ферми в България не разполагат със собствена земя /предвид начина на ликвидация на земеделието/ и с развитието си през годините, според реализираните доходи, по-рентабилните и големи ферми са придобили собствена или наели земя, мери и пазища.

Една от основните причини за финансовите затруднения на животновъдите, е неоземляването им, вследствие на което делът на разходите за фураж в себестойността на произвежданата продукция значително по-висок от колегите им от общия европейски пазар. При почти всички видове животни, които разглеждаме, делът на разходите за фураж са между 70 и 80 %. В развитите земеделски страни тази стойност е около 50-60 % , защото пасищата са тяхна собственост, не плащат наеми, и могат да инвестират дългосрочно за подобряване на качеството на тревната покривка и добивите. От този висок дял на фуражите в себестойността на продукцията зависи и рентабилността на производството.

Единодушно е становището на всички браншови организации в сектор Животновъдство да се предостави предимство на животновъдите

при управлението на мерите и пасищата. Начина на подпомагане /на ха площ СЕПП/ също поставя в неравностойно положение животновъдите.

По данни за 2012 год. площите със селскостопанско предназначение са 54,8 млн. декара, използваната земеделска площ /ИЗП/ е 51,2 млн. декара, от които постоянно затревените площи /ПЗП/ са 16,5 млн. декара. От ПЗП близо 8,6 млн. декара са общински и държавен поземлен фонд, който е около 1 млн декара.

Общият Държавен поземлен фонд /включващ обработваеми земи, ливади и пасища/ е 2,269 млн. декара, от който над 900 000 дка е отдаден под наем и/или аренда. Тъй като няма обобщена статистика за отдадения под наем общински такъв фонд, на база данните от подпомагането по СЕПП може за се приеме, че са били отдадени за ползване около 3 млн. дка на животновъди.

Какви са нуждите на сектор Животновъдство от постоянно затревени площи – мери и пасища, ливади. Нужда от ливади и пасища имат преживните животни – говеда, овце, кози, биволи - и приемаме, че на 1 ЖЕ са необходими 10 дка такъв фонд. По общите налични животни необходимостта от ползване на мери, пасища и ливади е около 6 млн дка. При това в различните региони на страната ситуацията е много различна. Има много толяма разлика в пасищата и ливадите в различните региони – около 38 % от тях попадат в планински и слабопродуктивни райони. Или в национален план животновъдите имат нужда от около 3 млн дка постоянно затревени площи.

В същото време развитието на сектор Земеделие ясно показва, че изоставането на развитието на интензивните сектори в него повлия много отрицателно върху демографската структура, особено в отдалечените необлагодетелствани райони, липса на възможности за работа. В стратегията за развитието на Земеделието, правена не от едно правителство, единодушно се посочва подпомагането на Животновъдството, за което у нас има подходящи условия за развитие. През последните 3-4 години, благодарение на субсидите в страната, с бързи темпове се развива и специализираното месодайно говедовъдство - годишно броят на месодайните крави нараства с около 20 % /23,4 % за 2012 година / и общият брой на месодайните крави вече наброява 30 000. А развитието на това производство е немислимо без ливади и пасища, защото в противен случай то е губещо. Същото е положението и с овцевъдството, към което има постоянен чужд инвеститорски интерес.

Досегашната практика по прилагането на закона в тази му част показва, че целта мерите и пасищата да се отдават под наем или аренда на реалните животновъди не е постигната. На практика голяма част от мерите и пасищата се печелят на търга от лица, които не са собственици на пасищни животни, но поемат задължението да ги поддържат в добро

земеделско и екологично състояние, както и от лица, които притежават пасищни животни, чиито брой не съответстват на наетите от тях мери и пасища.

С предложения законопроект се създават гаранции за отдаване на мерите и пасищата на реалните животновъди в съответното землище и тез на съседни общини, и съобразно вида и броя на притежаваните от тях животни. Запазва се и се доразвива начина на отдаване на мерите и пасищата под наем или аренда – чрез публичен търг като израз на основните принципи за разпореждане със земеделски земи от държавния и от общинския поземлени фондове. Конституцията на РБългария провъзгласява земята за основно национално богатство, което се ползва от особената закрила на държавата и обществото, затова е необходимо и при отдаване на мерите и пасищата под аренда или наем да се спазват принципите на прозрачност, справедливост и възмездност.

Търгът се провежда на два етапа. На първия етап могат да участват само собственици или ползватели на животновъдни обекти от съответното землище или от землищата на съседните общини, регистрирани по законоустановения ред, т.е. стеснява се кръга на субектите, които ще имат привилегията да ползват мери и пасища от държавния и от общинския поземлени фондове. Ако след първия търг останат свободни мери и пасища се провежда втори търг, на който могат да участват по-широк кръг субекти – собственици на регистрирани животни и лицата, които поемат задължението да ги поддържат в добро земеделско и екологично състояние.

Конкретизиран е начина за определяне на пазарната цена – от независим оценител по Закона за независимите оценители.

В Допълнителните разпоредби на закона са дадени легалните дефиниции на понятията “пасищни селскостопански животни” и “животинска единица”, за да се избегнат споровете по тълкуването на тези понятия.

Не е необходима финансово-икономическа обосновка на законопроекта, тъй като същият няма да окаже въздействие върху държавния бюджет.

.....01.2014

Народни представители:

Гр.София